

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут цивільного захисту
Кафедра екологічної безпеки

«Допущено до захисту»
Завідувач кафедри
к.т.н., доц.

“ _____ ” Катерина СТЕПОВА
_____ 20__ року

ДИПЛОМНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему: «Аналіз відповідності природоохоронних заходів Жовківської міської ради екологічним проблемам громади»

Виконала:

здобувач 4 курсу, групи ЕК-41
спеціальності 101 "Екологія"

(шифр і назва спеціальності (освітньої програми))

Жукова С.Я.
(прізвище та ініціали)

Керівник Гринчишин Н.М.
(прізвище та ініціали)

Рецензент Дацко Т.М.
(прізвище та ініціали)

Львів – 2022 року

Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут цивільного захисту
Кафедра екологічної безпеки
Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність Екологія 101
Освітня програма «Екологія та охорона навколишнього середовища»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
к.т.н., доц.

“ _____ ” _____ Катерина СТЕПОВА
2022 року

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу

Здобувачу _____ Жуковій Софії Ярославівні
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Аналіз відповідності природоохоронних заходів Жовківської міської ради екологічним проблемам громади»

керівник роботи: Гринчишин Наталія Миколаївна, к.с.-г.н., доц.,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом ЛДУ БЖД від “21” лютого 2022 року №30 о/д

2. Термін подання здобувачем роботи 12 травня 2022 року

3. Початкові дані до роботи

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 № 1264-ХІІ

Постанова КМУ «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів від 17.09.1996 №1147

Регламент Жовківської міської ради 8-го скликання від 10.12.2020 №6

Про затвердження програми охорони навколишнього середовища на території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки

4. Зміст дипломної роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

1. Природоохоронні заходи в системі управління охороною навколишнього природного середовища

2. Роль органу місцевого самоврядування у формуванні екологічної політики

3. Відповідність природоохоронних заходів жовківської міської ради екологічним проблемам громади

5. Перелік графічного матеріалу презентація Microsoft Power Point.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада Консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 22 лютого 2022 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви етапів виконання дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Написання розділу 1	22.02.2022 – 20.03.2022	Виконано
2	Написання розділу 2	21.03.2022 – 24.04.2022	Виконано
3	Розділ 3. Написання розділу 3.	24.04.2022 – 09.05.2022	Виконано
4	Оформлення роботи	09.05.2022 12.05.2022	Виконано
5	Підготовка презентації та доповіді	12.05.2022 16.05.2022	Виконано

Здобувач

(підпис)

Софія ЖУКОВА

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Наталія ГРИНЧИШИН

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Жукова С.Я. Аналіз відповідності природоохоронних заходів Жовківської міської ради екологічним проблемам громади. Дипломна робота бакалавр. ЛДУ БЖД, 2022 рік.

65 сторінок, 2 рисунків, 2 таблиць, 41 використаних джерел, 3 додатків

Метою дослідження є встановлення відповідності природоохоронних заходів програми охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради екологічним проблемам об'єднаної територіальної громади.

Об'єкт дослідження - програма охорони навколишнього середовища на території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки.

Предмет дослідження – відповідність природоохоронних заходів програми охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради екологічним проблемам громади.

Результатами дослідження: Програма охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради відповідає екологічним проблемам об'єднаної територіальної громади.

Ключові слова: природоохоронна діяльність, природоохоронні заходи, екологічні проблеми, , екологічна програма, орган місцевого самоврядування.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ПРИРОДООХОРОННІ ЗАХОДИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА	8
1.1 Види природоохоронної діяльності та їх заходи	8
1.2 Очікувані ефекти від природоохоронних заходів	23
1.2.1 Екологічний ефект	23
1.2.2 Соціальний ефект	23
1.2.3 Економічний ефект	24
1.3 Фінансування природоохоронних заходів	27
РОЗДІЛ 2. РОЛЬ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ.....	33
2.1 Загальна характеристика Жовківської міської громади	33
2.2 Жовківська міська рада як керуючий орган територіальної громади	38
РОЗДІЛ 3. ВІДПОВІДНІСТЬ ПРИРОДООХОРОННИХ ЗАХОДІВ ЖОВКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЕКОЛОГІЧНИМ ПРОБЛЕМАМ ГРОМАДИ	42
3.1 Екологічні проблеми Жовківської міської громади	42
3.2 Програма охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради	48
3.3 Аналіз відповідності природоохоронних заходів Жовківської міської ради екологічним проблемам громади	55
ВИСНОВОК.....	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	62

ВСТУП

Програмування є однією з функцій управління в галузі охорони навколишнього природного середовища, мета якого полягає в реалізації законодавства, контроль за додержанням вимог екологічної безпеки, забезпечення проведення ефективних і комплексних заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, досягнення узгодженості дій державних і громадських органів у галузі охорони навколишнього природного середовища [3].

Природоохоронна діяльність є важливим аспектом функціонування державних структур. Згідно з ст. 19 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» виконавчі органи сільських, селищних, міських рад у галузі охорони навколишнього природного середовища в межах своєї компетенції: організують розробку місцевих екологічних програм.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що наявність екологічних проблем вимагає від органів місцевого управління розробки якісних екологічних програм охорони навколишнього середовища, спрямованих на підвищення екологічного, соціально-економічного рівня розвитку громади.

Метою дослідження є встановлення відповідності природоохоронних заходів програми охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради екологічним проблемам об'єднаної територіальної громади.

Об'єкт дослідження - програма охорони навколишнього середовища на території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки

Предмет дослідження – відповідність природоохоронних заходів програми охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради екологічним проблемам громади.

Основні завдання:

- 1) дослідити проблематику природоохоронних заходів в Україні;

2) ознайомитись з природоохоронними заходами програми охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради;

3) вивчити екологічні проблеми на території Жовківської об'єднаної територіальної громади;

4) провести аналіз відповідності природоохоронних заходів програми охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради екологічним проблемам об'єднаної територіальної громади.

РОЗДІЛ 1.

ПРИРОДООХОРОННІ ЗАХОДИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

1.1 Види природоохоронної діяльності та їх заходи

Охорона навколишнього середовища — система державних, суспільних та міжнародних заходів, які забезпечують раціональне використання, відновлення, примноження та збереження природних ресурсів від руйнування, забруднення та виснаження. Охорона навколишнього середовища має велике економічне та соціально-політичне значення, вона здійснюється з господарською, науковою, оздоровчою та культурною метою [1].

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» — закон України, що визначає правові, економічні та соціальні основи організації охорони природи навколишнього природного середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь [2].

Закон встановлює, що завданням законодавства про охорону навколишнього природного середовища є регулювання відносин у галузі охорони, використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, запобігання і ліквідації негативного впливу господарської та іншої діяльності на навколишнє природне середовище, збереження природних ресурсів, генетичного фонду живої природи, ландшафтів та інших природних комплексів, унікальних територій та природних об'єктів, пов'язаних з історико-культурною спадщиною. Прийнятий 25 червня 1991 року [2].

Компетенція Кабінету Міністрів України у галузі охорони навколишнього природного середовища:

- здійснює реалізацію визначеної Верховною Радою України екологічної політики;
- забезпечує розробку державних цільових, міждержавних екологічних програм;

- координує діяльність центральних органів влади, інших установ та організацій України у питаннях охорони навколишнього природного середовища;
- встановлює порядок утворення і використання Державного фонду охорони навколишнього природного середовища, у складі Державного бюджету України, та затверджує перелік природоохоронних заходів;
- встановлює порядок розробки та затвердження екологічних нормативів, лімітів використання природних ресурсів, скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, а також порядок надання дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами;
- приймає рішення про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення;
- організує екологічне виховання та екологічну освіту громадян;
- керує зовнішніми зв'язками України в галузі охорони навколишнього природного середовища [3].

Природоохоронною є будь-яка діяльність, спрямована на збереження якості навколишнього середовища на рівні, що забезпечує стійкість біосфери. До неї належить як великомасштабна, здійснювана на загальнодержавному рівні, діяльність щодо збереження еталонних взірців незайманої природи та збереження різноманітності видів на Землі, з організації наукових досліджень, підготовки фахівців-екологів та виховання населення, так і діяльність окремих підприємств з очищення від шкідливих речовин стічних вод і газів, що викидаються в атмосферу, зниження норм використання природних ресурсів тощо. Така діяльність здійснюється переважно інженерними методами [4].

Основні види природоохоронної діяльності згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 р. N 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» наведені на рис. 1.1[5,38].

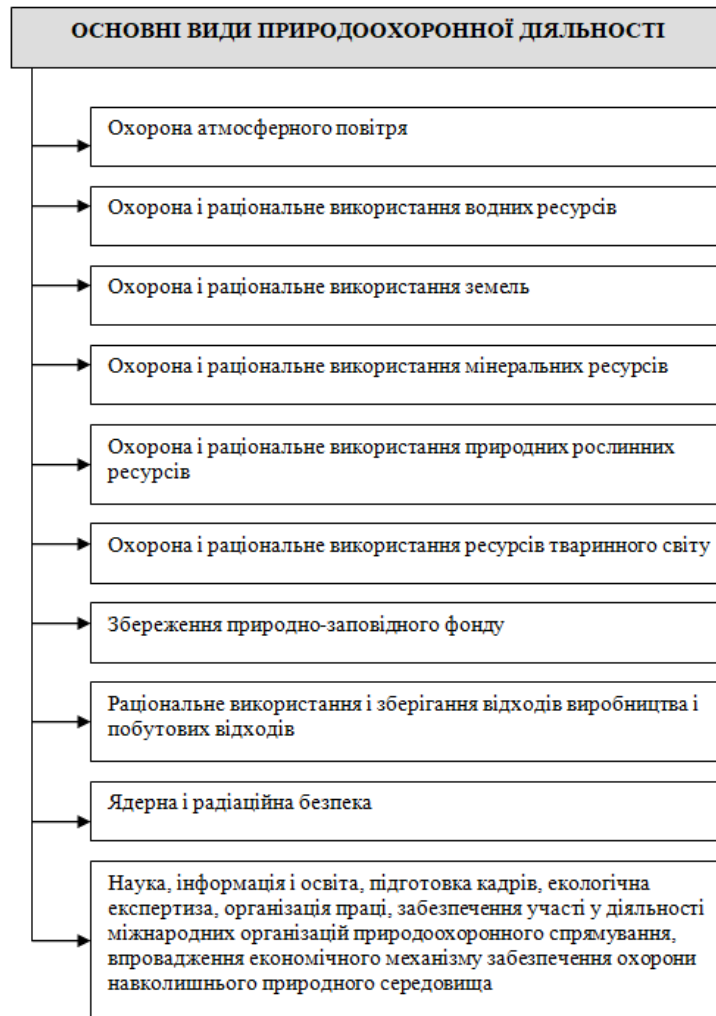

Рисунок 1.1 - Основні види природоохоронної діяльності [38]

Проблема забезпечення належної кількості і якості води є однією з найважливіших і має глобальне значення. В природі відбувається постійний кругообіг води, котрий забезпечується за рахунок випаровування, транспірації води рослинами, випадання опадів. У процесі кругообігу вода транспортує тепло, розчиняє та переносить різноманітні речовини, руйнує й перетворює літосферу, бере участь у метеорологічних і гідрологічних процесах, є середовищем існування різних живих організмів. Кількість і якість води відновлюються, якщо забезпечуються необхідні для цього умови. Проте розвиток промисловості, транспорту, сільського господарства, урбанізація призводять до того, що природні водойми вже не можуть самоочищатися і самовідновлюватися. Тому необхідні спеціальні заходи з їх охорони [6].

Охорона вод - це система заходів, спрямованих на запобігання та усунення наслідків забруднення, засмічення і виснаження вод [6].

Природоохоронних заходів для охорони та раціонального використання водних ресурсів [5]:

- Будівництво у населених пунктах, на новобудовах і розширення та реконструкція на діючих підприємствах:
 - необхідних споруд для очищення стічних вод, що утворюються в промисловості, комунальному господарстві, інших галузях народного господарства;
 - дослідних та дослідно-промислових установок, пов'язаних з розробленням методів очищення стічних вод;
 - берегових споруд для прийому та очищення з плавзасобів господарсько-побутових стічних вод (в тому числі баластних та лляльних) і сміття для утилізації, складування і очищення;
 - систем роздільної каналізації, каналізаційних мереж і споруд на них;
 - систем водопостачання з замкнутими циклами з поверненням для потреб технічного водопостачання стічних вод після їх відповідного очищення і оброблення (включаючи оборотні системи гідрозоловидалення і гідровидалення різних шламів);
 - оборотних систем виробничого водопостачання, а також систем послідовного і повторного використання води, в тому числі води, що надходить від інших підприємств;
 - споруд для збирання, очищення та використання вод поверхневого стоку у системах водопостачання;
 - водопровідних мереж у місцях утворення депресійних ліюк.
- придбання насосного і технологічного обладнання для заміни такого, що використало свої технічні можливості на комунальних каналізаційних системах, установок для розчищення водних об'єктів та установок,

обладнання і технічного флоту для збирання нафти, сміття та інших рідких, твердих відходів з суден;

- створення водоохоронних зон з комплексом агротехнічних, лісомеліоративних, гідротехнічних, санітарних та інших заходів, спрямованих на запобігання забрудненню, засміченню та виснаженню водних ресурсів, а також винесення об'єктів забруднення з прибережних смуг;
- будівництво, розширення та реконструкція руслових аераційних станцій;
- будівництво та реконструкція розсіюючих випусків очищених стічних вод та проведення заходів щодо запобігання тепловому забрудненню водойм.
- ліквідаційний тампонаж або переведення на регульований режим роботи самовиливних артезіанських свердловин;
- заходи з охорони підземних вод та ліквідації джерел їх забруднення;
- реконструкція або ліквідація фільтруючих накопичувачів стічних вод з метою відвернення чи припинення забруднення підземних і поверхневих вод;
- роботи, пов'язані з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм;
- ведення водного кадастру;
- паспортизація малих річок і водойм;
- заходи щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та санітарного стану річок, а також заходи для боротьби з шкідливою дією вод (біологічна меліорація водних об'єктів, винесення водоохоронних зон в натуру, упорядкування джерел, очищення русел від дерев, що потрапили до них внаслідок проходження весняних повеней, будівництво протиповеневих водосховищ і дамб тощо);
- обстеження та паспортизація ставків-відстійників шахтних вод, шламонакопичувачів та хвостосховищ, гідротехнічних споруд;

- заходи очищення стічних скидних і дренажних вод з меліоративних систем (включаючи скидні води з рисових полів) та поліпшення їх якості (акумулюючі ємкості, відстійники, споруди та пристрої для аерації вод, біологічні канали, екрани для затримування пестицидів та інші);
- розроблення методик, технологій, установок, обладнання, приладів контролю, проведення робіт з очищення водних ресурсів, забруднених пестицидами і агрохімікатами та їх знезараження;
- спорудження установок для очищення і поліпшення якості води для зрошення сільськогосподарських культур;
- розроблення, виготовлення та придбання систем, приладів, оснащення спеціального транспорту для здійснення контролю за кількістю та якістю поверхневих, підземних та стічних вод і скидів шкідливих речовин у водні ресурси;

Важливе значення для життя людей має забезпечення охорони атмосферною повітря — одного із основних життєво важливих елементів навколишнього природного середовища [7].

Охорона атмосферного повітря – це система заходів, спрямованих на запобігання забрудненню атмосферного повітря вище допустимих норм у процесі господарської діяльності та на відновлення і збереження його якості (рис. 1.2) [8].

Перелік природоохоронних заходів для охорони атмосферного повітря [5]:

- організація виробництва, установлення та реконструкція обладнання для очищення газопилового потоку від абруднюючих речовин хімічного та біологічного походження, що викидаються в атмосферне повітря, та зниження рівня впливу фізичних і біологічних факторів на атмосферне повітря; розроблення технології, організація виробництва та застосування матеріалів, використання методів та впровадження технологій, що забезпечують запобігання виникненню, зниження рівня впливу чи усунення факторів забруднення атмосферного повітря;

- будівництво дослідних та дослідно-промислових установок для розроблення методів очищення газів, що відводяться від джерел шкідливих викидів в атмосферу;
- розроблення та виготовлення систем і приладів контролю та оснащення ними стаціонарних джерел викидів шкідливих речовин в атмосферу та пунктів контролю і спостереження за забрудненням атмосферного повітря;
- спорудження і оснащення контрольно-регулювальних пунктів для перевірки і зниження токсичності відпрацьованих газів транспортних засобів;
- розроблення, організація виробництва пристроїв для очищення відпрацьованих газів двигунів та оснащення ними транспортних засобів;
- проведення робіт з інвентаризації джерел забруднення навколишнього природного середовища.

Нераціональне використання земельних ресурсів призводить до того, що українські чорноземи втрачають свої властивості, просто вивітрюються та вимиваються водами, і це, відповідно, призводить до погіршення якості земельних ресурсів України. Тому важливим стоїть питання раціонального використання земельних ресурсів та питання їх охорони [9].

Охорона земель – система правових, організаційних, економічних, технологічних та інших заходів, спрямованих на раціональне використання земель, запобігання необґрунтованому вилученню земель сільськогосподарського призначення для несільськогосподарських потреб, захист від шкідливого антропогенного впливу, відтворення і підвищення родючості ґрунтів, підвищення продуктивності земель лісового фонду, забезпечення особливого режиму використання земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення [10].

Перелік природоохоронних заходів для охорони і раціонального використання земель [5]:

- впровадження ґрунтозахисної системи землеробства з контурно-меліоративною організацією території;
- будівництво, розширення та реконструкція протиерозійних, гідротехнічних, протикарстових, берегозакріплювальних, протизсувних, протиобвальних, протилавинних і протиселевих споруд, а також проведення заходів з захисту від підтоплення і затоплення, направлених на запобігання розвитку небезпечних геологічних процесів, усуненню або зниженню до допустимого рівня їх негативного впливу на території і об'єкти. Проведення заходів щодо хімічної меліорації ґрунтів;
- здійснення заходів щодо упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших не придатних для розорювання угідь;
- рекультивація порушених земель та використання родючого шару ґрунту під час проведення робіт, пов'язаних із порушенням земель;
- засипка і виположування ярів, балок з одночасним їх дренажуванням;
- заходи, пов'язані з відтворенням лісів, створенням нових та реконструкцією існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень на деградованих, малопродуктивних та ерозійно небезпечних землях і вздовж поверхневих водних об'єктів;
- терасування крутих схилів;
- консервація деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель;
- поліпшення малопродуктивних земельних угідь;
- розроблення технологій, обладнання та здійснення заходів для очищення, відновлення забруднених земель, а також земель, засмічених промисловими, побутовими та іншими відходами;
- проведення обстеження ґрунтів;

- відновлення степових, лучних, водно-болотних та інших антропогенно змінених природних ландшафтів, створення і відновлення сіножатей та пасовищ.

Однією з головних проблем використання мінеральних ресурсів є значно вичерпана їх база. Зокрема, нинішні запаси нафти й природного газу в Україні є незначними, тому що в ХІХ—ХХ ст. велося їх активне видобування. Ресурси нафти в Західному регіоні були значно вичерпані ще на початку ХХ ст., а природного газу — в 1975 р. Дедалі дорожчим стає видобування на теренах України вугілля, запаси якого зменшуються [11].

Проблема раціонального використання та охорони надр із кожним днем стає гострішою. Для розв'язання її вживають різних заходів [11,5]:

- заходи, здійснювані з метою застосування раціональних, екологічно безпечних технологій видобування корисних копалин і вилучення наявних у них компонентів, що мають промислове значення, недопущення наднормативних втрат і погіршення якості корисних копалин, а також відбіркового відпрацювання багатих ділянок родовищ корисних копалин, що призводитиме до втрат їх запасів;
- будівництво, розширення та реконструкція комплексів для закладки відпрацьованих, відкритих та підземних гірничих виробок супутніми породами, що не утилізуються;
- розроблення технологій і обладнання для вилучення супутніх цінних компонентів з мінеральної сировини, розкривних і вміщуючих порід, відходів виробництва, з уловлюваних продуктів при газо- і водоочищенні та будівництво відповідних установок;
- заходи, пов'язані з селективним видобуванням і зберіганням корисних копалин, розкривних та вміщуючих порід, відходів виробництва, що містять компоненти, які тимчасово не використовуються у народному господарстві, але є потенційно корисними;

- заходи щодо захисту родовищ (газових, нафтових, вугільних, торфових та ін.) від пожеж, затоплення, обвалів та придбання для цієї мети обладнання;
- картування забруднених територій, ведення аерокосмічного моніторингу геологічного середовища, ведення постійно діючих моделей геологічного середовища, радіоекологічні дослідження, ліквідаційний тампонаж свердловин.

Охорона природи, в тому числі рослинного і тваринного світу нашої планети, відноситься до глобальних проблем сучасності. Її вирішення потребує об'єднаних зусиль та спільних дій вчених, урядових установ та громадських організацій на міждержавному рівні [12].

Перелік природоохоронних заходів для охорони і раціонального використання рослинних ресурсів [5]:

- спорудженн установок для утилізації відходів лісозаготівельної та деревообробної промисловості;
- запобігання виникненню і ліквідація лісових та степових пожеж і пожеж торфовищ та їх наслідків;
- ліквідація наслідків буреломів, сніголомів, вітровалів;
- ліквідація негативних наслідків техногенного впливу на лісові насадження;
- проведення заходів з виявлення запасів природних рослинних ресурсів, затрати на їх охорону і відтворення;
- заходи з озеленення населених пунктів;
- створення станцій і лабораторій біологічного та хімічного захисту лісових насаджень.

Перелік природоохоронних заходів для охорони і раціонального використання ресурсів тваринного світу [5]:

- будівництво, розширення та реконструкція розплідників і ферм для розведення диких звірів та птахів з метою їх розселення в природному середовищі;
- заходи щодо охорони тваринного світу та боротьби з браконьєрством (придбання матеріально-технічних засобів тощо);
- ведення кадастру тваринного світу;
- будівництво, реконструкція, розширення, технічне переозброєння, оснащення рибозводних підприємств і виробничо-акліматизаційних баз для одержання та вирощування личинок життєстійкої молоді цінних промислових риб для зариблення природних водойм і водосховищ комплексного призначення;
- оптимізація роботи гідровузлів ГЕС на Дніпрі, Дністрі та інших ріках, забезпечення рибогосподарських та екологічних попусків води;
- будівництво, розширення та реконструкція механічних, гідравлічних, фізіологічних рибозахисних пристроїв на промислових, комунальних і сільськогосподарських водозаборах;
- будівництво, розширення та реконструкція рибоходів;
- створення кріогенного банку генофонду цінних промислових видів риб.

Природно-заповідний фонд України — ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти, які мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища [13].

Природоохоронні заходи для збереження природо-заповідного фонду [5]:

- будівництво, обладнання, реконструкція і розширення приміщень, призначених для проведення науково-дослідних робіт, пропаганди природоохоронних знань і створення експозицій, а також інших об'єктів

(майстерень, кордонів, установок для миття машин з безстічним циклом, мостів, доріг, стежок, огорож і вольєрів), будівництво гідротехнічних та інших споруд, об'єктів зв'язку в заповідниках, національних природних парках, ботанічних садах, дендрологічних парках, зоологічних парках та парках-пам'ятках садово-паркового мистецтва з метою збереження та відтворення природних екологічних систем і пов'язаних з діяльністю цих установ, а також витрати на утримання об'єктів природно-заповідного фонду;

- створення центрів для розведення рідкісних та зникаючих тварин і рослин;
- придбання спеціального обладнання, транспортних засобів і засобів зв'язку, віднесених до організацій заповідників та інших природоохоронних установ;
- проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- витрати на резервування територій для заповідання;
- розроблення проектів створення територій і об'єктів природно-заповідного фонду та організації їх територій
- діяльність щодо збереження видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України, поліпшення середовища їх перебування чи зростання, створення належних умов для розмноження у природних умовах, розведення та розселення;
- створення центрів і банків генетичного матеріалу тварин і рослин, які знаходяться під загрозою зникнення;
- створення екологічних фондів при природно-заповідних об'єктах;
- здійснення заходів щодо відновлення корінних природних комплексів на заповідних територіях.

Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів є одним із важливих природоохоронних напрямків, який включає в себе низку екологічних заходів [5]:

- будівництво, технічне переобладнання і реконструкція сміттєпереробних і сміттєспалювальних заводів;
- будівництво, розширення та реконструкція споруд, придбання та впровадження установок, обладнання та машин для збору, транспортування, перероблення, знешкодження та складування побутових, сільськогосподарських і промислових відходів виробництва, відходів розчищення зелених насаджень, кубових залишків;
- будівництво, розширення та реконструкція установок, виробництв, цехів для одержання сировини або готової продукції з відходів виробництва та побутових відходів;
- будівництво, розширення та реконструкція комплексів, спеціалізованих полігонів та інших об'єктів для знешкодження та захоронення непридатних для використання пестицидів, шкідливих і токсичних промислових та інших відходів;
- гасіння породних відвалів, що горять, та їх реформування. Спеціальне складування відходів вуглевидобутку та вуглезбагачення, що запобігає їх самозайманню. Рекультивація та озеленення породних відвалів;
- спеціальні роботи щодо запобігання пилоутворенню на прилеглих територіях шламонакопичувачів і хвостосховищ;
- будівництво, розширення та реконструкція цехів утилізації осадів на очисних каналізаційних та водопровідних комплексах;
- будівництво та реконструкція установок знешкодження та утилізації шламів.

Характерною рисою сучасного етапу соціально-економічного розвитку України є подальший розвиток використання ядерної енергії. Наслідки цього процесу не обмежуються сферами науки, техніки, медицини, а знаходять своє

відображення в найрізноманітніших сферах життя, зокрема в ядерній енергетиці [14].

Задля забезпечення ядерної та радіаційної безпеки основним природоохоронним заходом є розроблення і реалізація державних цільових і регіональних екологічних програм першочергових заходів захисту населення від факторів радіаційного забруднення навколишнього природного середовища [5].

Для вирішення актуальних питань сьогодення, а також з метою інтеграції України до світового співтовариства для розв'язання глобальних екологічних проблем наша держава активно співпрацює з міжнародними організаціями в сфері охорони навколишнього природного середовища [15].

Діяльність у рамках багатосторонніх угод з міжнародними організаціями дає змогу брати активну участь у переговорному процесі, залучати фінансову допомогу для вирішення нагальних внутрішніх екологічних проблем [15].

Основними напрямками співробітництва з міжнародними організаціями є: охорона біологічного різноманіття, охорона транскордонних водотоків і міжнародних озер, зміна клімату, охорона озонового шару, охорона атмосферного повітря, поводження з відходами, оцінка впливу на довкілля [15].

Перелік природоохоронних заходів для науки, інформації і освіти, підготовки кадрів, оцінки впливу на довкілля, стратегічної екологічної оцінка, організації праці, забезпечення участі у діяльності міжнародних організацій природоохоронного спрямування, впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища [5]:

- запровадження та обслуговування функціонування державної системи моніторингу навколишнього природного середовища, автоматизованих геоінформаційних систем та приладів, у тому числі впровадження технологій дистанційного зондування Землі із застосуванням засобів автоматизації та геоінформаційних систем;
- розроблення державних цільових і регіональних екологічних програм;

- наукові дослідження, проектні та проектно-конструкторські розроблення, що охоплюють зазначені у переліку природоохоронні заходи;
- розроблення екологічних стандартів і нормативів;
- проведення науково-технічних конференцій і семінарів, організація виставок, фестивалів та інших заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики, створення бібліотек, відеотек, фонотек тощо;
- організація і здійснення робіт з екологічної освіти, підготовки кадрів, підвищення кваліфікації та обміну досвідом роботи працівників природоохоронних органів;
- організація проведення оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки;
- утримання та оснащення природоохоронних організацій приладами, обладнанням і спеціальними транспортними засобами, зміцнення матеріально-технічної бази центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, установ та організацій, що належать до сфери його управління, та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, і його територіальних органів;
- забезпечення міжнародної діяльності природоохоронного спрямування та участь у заходах як сторони міжнародних двосторонніх та багатосторонніх угод, у тому числі сплата членських внесків;
- впровадження економічного механізму забезпечення охорони навколишнього природного середовища.

1.2 Очікувані ефекти від природоохоронних заходів

1.2.1 Екологічний ефект

Як відомо, охорона навколишнього природного середовища є фінансовоємкою діяльністю, що потребує значних фінансових затрат, акумуляції та належного витрачання коштів на здійснення природоохоронних заходів та відповідних екологічних програм і ресурсозберігаючих проектів [16].

Визначення ефективності природоохоронних є одним з основних питань економіки навколишнього середовища [20].

У разі тісного переплетення виробничої та природоохоронної діяльності до останнього належить діяльність, спрямована в кінцевому рахунку не на створення товарної продукції, а на поліпшення якості навколишнього природного середовища [20].

Ефективність будь-якої діяльності визначається відношенням отриманого результату (ефекту) до виробленим затратам [20].

Екологічна результативність природоохоронних заходів полягає в зниженні негативного впливу на навколишнє середовище і покращанні його стану [17].

Екологічний рівень природоохоронних заходів зумовлюється:

- в обмеженні надходження забруднювальних речовин у біосферу;
- збільшенні кількості і поліпшенні якості придатних до використання земельних, лісових, водних та інших природних ресурсів [18].

1.2.2 Соціальний ефект

Соціальний ефект природоохоронної діяльності забезпечить реалізацію прагнень суспільства жити в сприятливому зовнішньому природному середовищі, харчуватись якісними продуктами, досягти зниження рівнів захворюваності, пов'язаної з проблемами якості оточуючого середовища, мати змогу до відтворення, і, зрештою, забезпечити сприятливе середовище існування для майбутніх поколінь. Природне середовище володіє унікальними

можливостями щодо антистресових станів та реабілітації людського організму. [19].

Соціальна ефективність - це, по суті, економічна ефективність природоохоронних витрат на запобігання втрат чистої продукції внаслідок захворюваності, зниження виплат з фонду соціального страхування, скорочення витрат суспільства на лікування працівників з причин забруднення навколишнього середовища і т.д. Іншими словами, соціальна ефективність - це та частина економічної ефективності, яка відображає результативність витрат, пов'язаних з екологічною нормалізацією умов життєдіяльності людини [21].

Соціальний ефект виявляється в:

- поліпшенні фізичного стану людини;
- зниження захворюваності;
- збільшенні тривалості життя;
- поліпшенні умов праці та відпочинку;
- збереженні естетичних природних цінностей;
- створення сприятливих умов для розвитку особистості [38].

1.2.3 Економічний ефект

Економічний ефект природоохоронної діяльності передбачає зростання обсягів виробництва та прибутку при тому самому рівні використання природних ресурсів та умов завдяки ресурсозбереженню та інноваціям. Природоохоронні заходи ефективні в тих випадках, коли кошти витрачені на їх реалізацію будуть меншими, ніж кошти затрачені на подолання екологічних дисбалансів чи катастроф, пов'язаних з господарською діяльністю [19].

Економічним результатом (повним економічним ефектом) природоохоронних заходів, за розрахунком загальної ефективності природоохоронних витрат, є:

- у сфері матеріального виробництва — приріст обсягів чистої продукції або прибутку, а в окремих галузях або на підприємствах — зниження собівартості;

- у невиробничій сфері — економія витрат на виробництво робіт і надання послуг;
- у сфері приватного споживання — скорочення витрат з особистих коштів населення [18].

Оцінка економічної ефективності природоохоронних витрат має особливості, які проявляються у відмінностях видів ефекту, а також в методах їх визначення. Необхідно враховувати наступні обставини:

- по-перше, якщо природоохоронні витрати забезпечують приріст прибутку, то ефект від витрат виражається у вигляді запобігання втрат і додаткових витрат, що виникають в результаті забруднення;
- по-друге, регіональний характер ефекту природоохоронних заходів вимагає зіставлення витрат усіх природокористувачів даній території;
- по-третє, велика частина соціальних результатів важко піддається вартісній оцінці [20].

Відповідно до існуючої методикою розрізняють первинний ефект і кінцевий комплексний соціально-економічний ефект від заходів з охорони навколишнього середовища:

- первинний ефект полягає в зниженні забруднення навколишнього середовища і поліпшення її стану і проявляється у зниженні обсягів забруднень і концентрацій шкідливих домішок в атмосфері, водному середовищі та ґрунті. Враховуючи необхідність поєднання економічних та екологічних інтересів підприємств, первинний ефект слід висловлювати безпосередньо у вигляді приросту продукції, випущеної без порушення екологічних норм;
- кінцевий ефект виражається в підвищенні рівня життя населення, ефективності виробництва. При цьому економічні результати проявляються як приріст чистої продукції, зниження втрат сировини і матеріальних ресурсів, економія витрат у невиробничій сфері, зниження витрат з особистих коштів [20].

Економічне обґрунтування природоохоронних заходів провадиться шляхом порівняння економічних результатів цих заходів з витратами, необхідними для їх здійснення з допомогою системи показників загальної і порівняльної ефективності природоохоронних витрат і чистого економічного ефекту природоохоронних заходів [22].

Загальна (абсолютна) ефективність природоохоронних витрат визначається як відношення повного річного економічного ефекту від природоохоронних заходів до витрат на їх здійснення, вона визначається з метою:

- встановлення народногосподарських результатів витрат на охорону навколишнього середовища;
- виявлення динаміки ефективності всіх витрат і темпів їх зростання;
- оцінки ступеня освоєння капітальних вкладень;
- оцінки галузевих і територіальних пропорцій при розподілі капітальних вкладень;
- порівняння фактичної і планової ефективності витрат;
- прийняття рішень про черговість проведення природоохоронних заходів [22].

Розрізняють фактичний та очікуваний (проектний, прогнозний) чистий економічний ефект природоохоронних заходів. Фактичний чистий економічний ефект визначається з метою здійснення одноваріантних заходів на основі порівняння фактичних витрат і досягнутого економічного результату. Очікуваний чистий економічний ефект розраховується на етапах розробки прогнозів, програм і проектів, створення нової природоохоронної техніки на основі багатоваріантного аналізу очікуваних витрат і результатів, щоб вибрати оптимальний варіант, який забезпечить максимальний економічний ефект при дотриманні вимог до якості навколишнього середовища [41].

Чистий економічний ефект визначається як різниця між економічним результатом (з розрахунку на рік) природоохоронного заходу і витратами на його здійснення. Цей показник використовується для обґрунтування проектних

рішень природоохоронних комплексів або об'єктів, коли порівнювані варіанти неоднакові за своїми соціальними та економічними результатами, а засоби (капіталовкладення) обмежені [22].

Якщо є технічні можливості для запобігання утворення відходів виробництва і споживання, одноцільові природоохоронні заходи за економічним ефектом порівнюють з багатоцільовими, які передбачають утилізацію цінних речовин. При цьому у складі витрат на багатоцільові заходи враховуються витрати на створення матеріально-технічної бази для заготівлі та обробки відходів, будівництво спеціальних цехів, підприємств, інших виробництв з переробки відходів, спорудження і обладнання місць складування і захоронення відходів, що не утилізуються. Показники витрат і результатів застосування заходів у галузі охорони природи визначаються відповідно до першого року після завершення нормативного терміну освоєння виробничих потужностей природоохоронних об'єктів. Витрати, результати і ефект розраховуються у річному вимірі. Якщо витрати і результати не збігаються в часі, вибір варіантів здійснюється з урахуванням часового фактора. Витрати на здійснення природоохоронних заходів при визначенні економічного ефекту від них складаються за рахунок сукупних експлуатаційних витрат і капіталовкладень, приведених до річного виміру з урахуванням часового фактора [41].

1.3 Фінансування природоохоронних заходів

Як відомо, охорона навколишнього природного середовища є фінансовоємкою діяльністю, що потребує значних фінансових затрат, акумуляції та належного витрачання коштів на здійснення природоохоронних заходів та відповідних екологічних програм і ресурсозберігаючих проектів [23].

Фінансування сфери охорони навколишнього природного середовища та відтворення природних ресурсів є важливим напрямком фінансової політики держави в умовах сьогодення. Оскільки незадовільний стан екологічної ситуації впливає як на зростання кількості захворювань населення, так і на

стримування економічного розвитку держави, що обумовлює необхідність застосування більш ефективних природоохоронних заходів та збільшення джерел їх фінансування (в середньому бюджетні витрати на охорону навколишнього природного середовища складають 0,29% від ВВП за останні десять років). Одним з таких джерел є природно-ресурсні платежі, які не мають повного цільового використання природоохоронного та природо-відтворювального характеру [24].

В Україні фінансування заходів щодо охорони навколишнього природного середовища здійснюється за рахунок:

- Державного бюджету України;
- бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів;
- коштів підприємств, установ та організацій;
- фондів охорони навколишнього природного середовища
- добровільних внесків та інших коштів [3].

До витрат на охорону навколишнього природного середовища законодавство відносить усі види витрат, спрямовані на запобігання, скорочення чи ліквідацію забруднення, інших видів шкідливого впливу господарської та іншої діяльності на довкілля, при наданні послуг чи використанні продукції, а також на збереження біорізноманіття та середовища існування [23].

У загальному вигляді фінансове забезпечення охорони довкілля та раціонального природокористування включає:

- визначення джерел фінансування відповідних природоохоронних заходів;
- створення економічних, політичних та правових умов для здійснення екологічних інвестицій;
- розподіл надходження платежів за спеціальне природокористування та інших обов'язкових екологічних платежів між суб'єктами управління;
- визначення напрямів цільового використання коштів (наприклад, на заходи, спрямовані на раціональне використання природних ресурсів, їх

відновлення та охорону; впровадження екологічно чистих технологій тощо);

- надання коштів природокористувачам та господарюючим суб'єктам для здійснення ресурсозберігаючих та природоохоронних заходів [23].

На сьогодні налічується низка природоохоронних програм, найвагомішими джерелами фінансування яких на державному, регіональному та місцевому рівнях є кошти державних та обласних фондів охорони навколишнього природного середовища. Державний фонд охорони навколишнього природного середовища є складовою частиною державного бюджету України й створений для концентрації коштів і цільового фінансування природоохоронних та ресурсозберігаючих заходів, пов'язаних з охороною навколишнього природного середовища, які спрямовані на запобігання, зменшення та усунення забруднення навколишнього природного середовища, у тому числі фінансування наукових досліджень із цих питань [25].

Кожна програма складається з окремих природоохоронних заходів, які спрямовані на досягнення єдиної мети та очікуваного результату. Програми можуть класифікувати не лише за рівнем фінансування, а й за терміном реалізації, за масштабністю природоохоронних заходів тощо. Фінансування програм проходить декілька етапів. На першому етапі фінансують розроблення проектів природоохоронних заходів, в яких визначаються його вартість, затрати та результати. На другому етапі ці проекти розглядаються та на конкурсній основі відбираються із зазначенням джерела фінансування (з одного чи декількох джерел). Наступний етап передбачає виконання природоохоронного заходу та спостереження за його фінансуванням. Останній етап – контроль досягнутих результатів як із боку виконавця, так і керівним органом із боку держави [25].

Досягнення належного рівня фінансового забезпечення охорони навколишнього природного середовища реально можливе за умови обов'язкового використання таких елементів як нормативно-правова база, екологічні програми, державний екологічний контроль, ліцензування

діяльності, екологічна експертиза, правила і стандарти, екологічна освіта і виховання, міжнародне співробітництво. При вирішенні фінансових питань, у першу чергу, доцільно враховувати загальноекономічні, ресурсні, правові, адміністративні аспекти [26].

Екологічна програма - це комплекс взаємоузгоджених територіальних природоохоронних заходів, спрямованих на поліпшення співіснування природних екологічних систем і суспільства. Розробляється, як правило, на перспективу п'ять, десять і більше років. Державна екологічна програма передбачає заходи щодо стабілізації та поліпшення стану навколишнього природного середовища України на окремих його складових (повітряного басейну, водних тощо). Такою програмою визначається єдина політика у галузі охорони навколишнього природного середовища і раціонального природокористування. Все це повинно реалізуватися через відповідні регіональні екологічні програми, які включають природоохоронні заходи по окремому регіону [27].

В екологічних програмах висвітлюється цілий ряд питань (табл. 1.1) [27].

Таблиця 1.1 - Основні питання екологічних програм [27]

№	Зміст основних питань екологічних програм
1.	Необхідність і стисле обґрунтування доцільності розроблення програм
2.	Основна мета програми і термін її реалізації
3.	Характеристика сучасного стану проблеми на розв'язання яких спрямована програма
4.	Основні (пріоритетні) напрямки дії для досягнення кінцевої мети програми
5.	Етапи вирішення завдань програми і термінів їх виконання
6.	Комплекси заходів, що мають здійснюватися на кожному із етапів
7.	Орієнтовані розрахунки вартості реалізації програми та джерела її фінансування
8.	Очікувані результати реалізації заходів програми та їх відповідність

	головній меті, прогнозна характеристика стану навколишнього природного середовища та етапи реалізації програми
9.	Механізм реалізації та фінансування програми і контроль за її виконанням

Національна програма охорони навколишнього середовища і раціонального використання природних ресурсів формуються з окремих міждержавних, державних, галузевих, регіональних та місцевих програм, які спрямовані на втілення визначених пріоритетів [28].

Для раціонального вирішення завдань по охороні навколишнього середовища та раціонального природокористування важливе значення має розвиток перспективного планування, використання єдиної системи планів:

- довгострокова програма визначає загальні об'єми та пропорції накопичення, показники введення в дію основних фондів, виробничих потужностей по необхідних для цього капітальних вкладеннях. У довгостроковому плані визначається перелік програм капітальних вкладень, найважливіших будов та об'єктів екологічного комплексу. Показники планів на довгостроковий період мають бути базою для середньострокових планів. При цьому в перші п'ять років запланованого періоду об'єми впровадження запланованих заходів слід визначити по роках, а в наступні - на періоди три чи п'ять років і на кінцеві роки. Виділення кінцевого року необхідне для обґрунтування показників розвитку раціонального природокористування окремих підприємств;
- середньострокова програма - це, як правило, план на п'ятирічний період. Можуть розроблятися плани на 2-3-річні періоди. П'ятирічний план має визначене самостійне значення для реалізації стратегічних цілей довгострокового періоду. Цей вид планування всеоб'ємний, охоплює всю систему показників і різні форми збалансованості. П'ятирічний план розробляється в галузевому, регіональному та програмному розділах для

всіх рівнів планового керівництва від народного господарства в цілому до об'єднань, підприємств та їхніх первинних ланок (ділянок, бригад);

- короткострокова програма зазвичай складається на рік. На базі річних планів здійснюється оперативне планування (квартальне, місячне, тижнево-добове) й управління екологізацію виробництва. З річними планами пов'язана система економічного стимулювання та фінансування [27].

Висновки до розділу 1.

Різні види природоохоронної діяльності забезпечуються виконанням природоохоронних заходів, перелік яких визначений чинним законодавством. Виконання природоохоронних заходів забезпечує підвищення рівня екологічного та соціально-економічного розвитку.

Реалізація природоохоронних заходів вимагає фінансового забезпечення, що передбачає розробку екологічних програм.

РОЗДІЛ 2.

РОЛЬ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

2.1 Загальна характеристика Жовківської міської громади

Жовківська міська громада — територіальна громада в Україні, в Львівському районі Львівської області. Адміністративний центр — місто Жовква.

Площа громади — 454,4 км², населення — 34 667 мешканців (2020).

Територіальна громада має власну символіку – герб, які відображають історичні, культурні, духовні особливості та традиції територіальної громади. Кожен населений пункт територіальної громади може мати свою окрему символіку (рис. 3.1) [30].

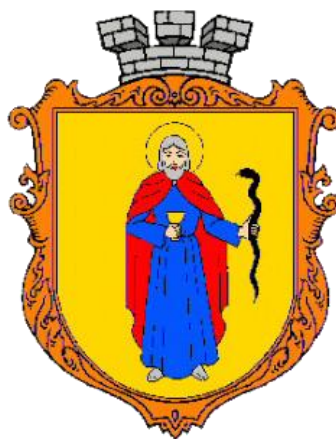

Рисунок 3.1 - Герб Жовківської територіальної громади [29].

До Жовківської міської ради входять населені пункти: села Бесіди, Блищиводи, Борові, Великі Передримихи, Відродження, Воля-Висоцька, В'язова, Галасі, Глинськ, Гори, Деревня, Дернівка, Діброва, Забрід, Завади, Залози, Замочок, Зіболки, Казумин, Козулька, Копанка, Крехів, Кропи, Крута Долина, Кулява, Липники, Любеля, Майдан, Малі Передримихи, Мацошин, Мокротин, Нагірці, Нова Скварява, Оплітна, Папірня, Поляни, Руда, Руда-Крехівська, Сарнівка, Сопошин, Сороки, Соснина, Стара Скварява, Тернів, Туринка, Фійна, Чистопілля, Школярі, місто Жовква [30].

Територіальна громада Жовківської міської ради Львівського району Львівської області здійснює місцеве самоврядування на таких принципах:

- демократії участі — територіальна громада використовує форми безпосередньої громадської участі при прийнятті рішень;
- публічності – інформація про діяльність представницького органу місцевого самоврядування, виконавчих органів та посадових осіб місцевого самоврядування є відкритою, знаходиться у вільному доступі для територіальної громади, за винятком випадків прямо передбачених законом;
- зручності процедури — механізми, за допомогою яких жителі управляють територіальною громадою, є простими і доступними для використання кожним;
- пріоритету прав територіальної громади — діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування здійснюється виключно в інтересах територіальної громади, будь-яка шкода, завдана посадовими чи службовими особами місцевого самоврядування територіальній громаді, підлягає відшкодуванню;
- максимальної ефективності – рішення, що розробляються чи приймаються, мають бути максимально ефективними серед можливих альтернативних рішень, враховувати інтереси всіх груп населення, на яких воно буде поширюватися;
- забезпечення економічного розвитку територіальної громади як базису для підвищення рівня стандартів життя територіальної громади та розвитку людського капіталу, створення сприятливих умов для розвитку промислово-виробничого сектора, підприємництва, надходження інвестицій в економіку територіальної громади;
- сталості – використання ресурсів територіальної громади не може шкодити прийдешнім поколінням;
- екологічності – при прийнятті рішення має забезпечуватись відсутність

- або мінімальний негативний вплив на навколишнє природне середовище;
- системності – кожне рішення розглядається в контексті його дії разом з іншими рішеннями в просторі та часі (стратегічне планування);
 - збереження архітектурної спадщини, культурних надбань поряд із надбаннями сучасності, формування естетичного зовнішнього вигляду територіальної громади;
 - міжнаціональної єдності, мовної та міжконфесійної толерантності, взаємоповаги [30].

Права жителів на участь у вирішенні питань місцевого значення, гарантовані Конституцією України та законами України, не можуть бути обмежені [30].

При вирішенні питань місцевого значення жителі мають право:

- 1) подавати індивідуальні та колективні звернення органам і посадовим особам місцевого самоврядування, одержувати на них відповіді у встановлені законодавством строки;
- 2) бути включеними у встановленому порядку до складу консультативно-дорадчих органів при Раді, її виконавчих органах та міському голові;
- 3) одержувати повну і достовірну інформацію про діяльність Ради, міського голови, виконавчих органів Ради та їх посадових осіб у спосіб, передбачений законодавством та іншими нормативно-правовими актами;
- 4) одержувати копії актів Ради, міського голови, виконавчих органів Ради та їх посадових осіб у порядку, визначеному чинним законодавством України;
- 5) брати участь у здійсненні контролю за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування, комунальних підприємств, установ та організацій у порядку й у формах, встановлених законодавством України;
- 6) брати участь у створенні та діяльності органів самоорганізації населення;
- 7) брати участь у розподілі частини видатків місцевого бюджету через механізм громадського бюджету;

- 8) бути присутніми на засіданнях Ради, її постійних депутатських комісій, виконавчого комітету в порядку, встановленому цим Статутом, регламентами Ради та її виконавчого комітету;
- 9) на виступ на пленарному засіданні Ради, засіданні постійної комісії у порядку, встановленому Радою, на засіданні виконавчого комітету в порядку, встановленому виконавчим комітетом;
- 10) на особистий прийом депутатами Ради, Жовківським міським головою, іншими посадовими особами органів місцевого самоврядування, відповідно до встановленого графіку;
- 11) на ознайомлення з проектами актів органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
- 12) входити до складу наглядових рад, або інших контрольно-наглядових органів юридичних осіб, засновниками яких є Рада у порядку та спосіб визначений законом;
- 13) на оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування;
- 14) брати участь у реалізації форм участі жителів в місцевому самоврядуванні, визначених цим Статутом, а також іншими рішеннями Ради;
- 15) користуватися іншими правами, передбаченими Конституцією України та іншими нормативно-правовими актами чинного законодавства України [30].

Обов'язки жителів територіальної громади Жовківської міської ради Львівського району Львівської області:

- 1) проявляти повагу до гідності кожної людини, вірувань, традицій, історії, національної та/або етнічної самобутності осіб та/або груп осіб, сприяти забезпеченню рівності інших прав і свобод осіб та/або груп осіб, які проживають чи на інших законних підставах перебувають у межах територіальної громади Жовківської міської ради Львівського району Львівської області;

- 2) утримуватися від будь-яких форм дискримінації;
- 3) шанобливо ставитися до традицій, звичаїв територіальної громади, її самобутності, історії та культури;
- 4) сприяти сталому розвитку територіальної громади;
- 5) шанобливо та ощадливо ставитися до майна, коштів, землі, природних ресурсів територіальної громади, а також об'єктів спільної власності територіальних громад Львівської області, розташованих у межах територіальної громади Жовківської міської ради Львівського району Львівської області;
- б) поважати символіку територіальної громади і використовувати її тільки за призначенням;
- 7) реалізовувати свої права, свободи та законні інтереси з повагою до прав жителів та інших осіб, які на законних підставах проживають (перебувають) у межах територіальної громади, до інтересів держави та територіальної громади [30].

З метою створення умов для участі жителів у вирішенні питань місцевого значення, задоволення їхніх соціальних, культурних, побутових та інших потреб шляхом сприяння у наданні їм відповідних послуг, а також участі жителів у реалізації соціально-економічного, культурного розвитку відповідної території територіальної громади та інших місцевих програм, у Жовківській міській територіальній громаді можуть створюватися органи самоорганізації населення. Органи самоорганізації населення утворюються за ініціативою жителів на підставі рішення Ради про надання дозволу на створення органу самоорганізації населення. З ініціативою про створення органу самоорганізації населення до Ради звертаються збори (конференція) жителів за місцем проживання. Фінансовою основою діяльності органів самоорганізації населення є кошти бюджету територіальної громади, які передані їм Радою для здійснення власних та делегованих нею повноважень, а також власні кошти, які формуються за рахунок добровільних внесків фізичних та юридичних осіб та інших надходжень, не заборонених законодавством України [30].

Територія діяльності органу самоорганізації населення визначається рішенням Ради про надання дозволу на його створення, виходячи із рішення загальних зборів (конференції) про створення органу самоорганізації населення:

- а) комітету села (сіл) – в межах території села (сіл);
- б) комітет житлового комплексу – в межах території окремого житлового комплексу;
- в) вуличного та іншого комітету, створеного за територіальною ознакою – в межах кількох, однієї або частини вулиці з прилеглими провулками;
- г) будинкового комітету – в межах житлового будинку (кількох будинків) або гуртожитку (кількох гуртожитків) [30].

Жовківська міська рада та її посадові особи створюють механізми та гарантії залучення дітей та молоді до суспільного життя територіальної громади, а також участі у місцевому самоврядуванні та процесі вироблення рішень. Залучення молоді до місцевого самоврядування та процесу вироблення рішень здійснюється через такі механізми, як молодіжні ради, студентське та учнівське самоврядування, участь школярів у розподілі коштів бюджету територіальної громади, молодіжні центри, проведення консультацій, залучення до реалізації проектів, спрямованих на розвиток територіальної громади, але не обмежуючись ними [30].

2.2 Жовківська міська рада як керуючий орган територіальної громади

Жовківська міська рада Львівського району Львівської області – це представницький орган місцевого самоврядування, який наділений правом представляти інтереси Жовківської об'єднаної територіальної громади приймати від її імені рішення та здійснює в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, Законами України “Про місцеве самоврядування в Україні“, “Про статус депутатів місцевих рад“,

Європейською хартією місцевого самоврядування, іншими нормативно-правовими актами [29].

Міським головою Ради є Вольський Олег Іванович.

Загальний склад Ради – 26 депутатів [29].

Діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування з охорони довкілля і вирішення екологічних проблем територіальної громади спрямовується на захист навколишнього природного середовища через підготовку і реалізацію місцевих екологічних програм з метою забезпечення сприятливих екологічних умов для проживання, праці та відпочинку людей, а також формування системи контролю за станом навколишнього середовища [30].

Рада затверджує місцеві екологічні програми з метою покращення екологічного стану території територіальної громади, включає екологічні розділи до документів з планування її розвитку, вирішує питання виділення бюджетного фінансування на охорону довкілля [30].

Рада забезпечує реалізацію екологічної політики України та екологічних прав жителів у межах територіальної громади, а також здійснює інформування жителів про стан навколишнього природного середовища [30].

Рішенням Ради за погодженням із жителями населених пунктів територіальної громади на її території можуть утворюватися функціональні зони – територіальні зони зі спеціальним статусом (історико-заповідні, лісопаркові, промислові тощо). Відповідне подання (пропозицію) вносять до Ради міський Голова, виконавчий комітет ради або жителі у порядку місцевої ініціативи [30].

При утворенні територіальних зон зі спеціальним статусом встановлюються вимоги щодо забудови території, функціонального призначення земель, ведення господарської діяльності та іншого використання земель, відповідно до місцевих Правил забудови та використання територій, затверджених Радою, які передбачають:

- гранично допустимі поверховість будинків і споруд та щільність забудови;
- вимоги до утримання будинків і споруд;
- вимоги до впорядкування доріг та під'їздів, місць паркування транспортних засобів;
- вимоги до забезпечення експлуатації інженерно-транспортної інфраструктури;
- вимоги до озеленення та впорядкування території;
- обмеження у використанні земельних ділянок (будівельні, інженерні, санітарно-епідеміологічні, природоохоронні, протипожежні, історико-культурні);
- інші вимоги, які можуть бути встановлені відповідно до законодавства України [30].

Відділ з питань надзвичайних ситуацій, цивільного захисту, мобілізаційної роботи, взаємодії з правоохоронними органами та екології утворюється Жовківською міською радою і є її виконавчим органом [30].

Основні завдання в екології (охорони довкілля):

- організує виконання нормативно-правових актів органів державної влади, рішень Жовківської міської ради, її виконавчого комітету, розпоряджень міського голови з питань регулювання відносин у сферах охорони навколишнього природного середовища, використання природних ресурсів;
- розробляє та бере участь у реалізації місцевих програм охорони довкілля, у підготовці загальнодержавних та регіональних програм охорони навколишнього середовища;
- вносить пропозиції до планів та програм економічного та соціального розвитку міста;
- формує проект переліку видатків фонду охорони навколишнього природного середовища територіальної громади на відповідний рік;

- вживає заходи для залучення коштів підприємств, установ, організацій, незалежно від форм власності, а також бюджетні кошти на реалізацію заходів з охорони навколишнього природного середовища;
- надає адміністративні послуги відповідно до Регламенту роботи Центру надання адміністративних послуг та визначених повноважень відділу;
- здійснює контроль за додержанням природоохоронного законодавства, природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення відповідно до чинного законодавства України;
- готує та вносить на розгляд ради пропозиції про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення;
- формує інформаційну базу про стан навколишнього природного середовища громади;
- готує необхідну інформацію про стан довкілля та діяльність у сфері охорони навколишнього природного середовища для ЗМІ, офіційного сайту міської ради;
- організовує екологічну просвіту і екологічне виховання громадян;
- координує та забезпечує роботу комісій, діяльність яких належить до повноважень відділу;
- розглядає звернення громадян, підприємств, установ, організацій, у тому числі об'єднань громадян, фізичних осіб – підприємців, депутатські звернення та запити у порядку, передбаченому чинним законодавством України, забезпечує виконання вимог законодавства України про доступ до публічної інформації;
- здійснює інші повноваження, покладені на відділ, відповідно до чинного законодавства України [30].

РОЗДІЛ 3

ВІДПОВІДНІСТЬ ПРИРОДООХОРОННИХ ЗАХОДІВ ЖОВКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ЕКОЛОГІЧНИМ ПРОБЛЕМАМ ГРОМАДИ

3.1 Екологічні проблеми Жовківської міської громади

Екологічна ситуація на території Жовківської громади характеризується відносною стабільністю показників - однак багато проблем потребують вирішення [31]:

1) Несанкціоноване розміщення твердих побутових відходів населення є суттєвим чинником негативного впливу на земельні та водні ресурси міської ради і здоров'я людей. Накопичення побутового сміття в лісозахисних смугах вдовж автомобільних доріг, в лісонасадженнях, поблизу річки Свиня та водоймищ, в зоні житлової забудови - є одним із потенційних джерел забруднення довкілля і являють собою велику загрозу навколишньому природному середовищу. Тому одним із пріоритетних питань захисту навколишнього природного середовища території є охоплення максимальної кількості населення міської ради послугами по вивозу відходів та локалізація стихійних звалищ. Зростанню кількості ТПВ сприяють товари одноразового використання; товари народного споживання з короткочасним терміном служби людині, які ми купуємо, споживаємо та викидаємо не дивлячись на їх залишкову вартість.

Сприяє росту потоку сміття і тара, яка до того ж видозмінює його. Так за останні п'ятдесят років в твердих побутових відходах зменшилась кількість скла та металічних банок, в той же час значно зросла кількість пластику та інших полімерних матеріалів. На сучасному етапі розвитку суспільства кожна людина за даними статистики в середньому за одну добу створює до 1,5 кг твердих побутових відходів. І мають тенденцію до постійного зростання, що заставляє муніципальну владу всіх міст постійно шукати оптимальні шляхи утилізації відходів своїх громадян.

Необхідно здійснити коригування «Схеми санітарного очищення території Жовківської громади» та система роздільного збирання ТПВ, недостатня кількість контейнерів і майданчиків, у зв'язку із збільшенням кількості вулиць, що обслуговуються.

Пріоритетом у поводженні з відходами має стати діяльність, спрямована на зменшення утворення відходів, роздільне збирання твердих побутових відходів і залучення відходів у процеси виробництва як ресурсів сировини та енергії.

2) Водопостачання та водовідведення. До основних проблем підприємства КП "Жовківське ВУВКГ" слід віднести:

- незадовільний технічний стан та високий рівень зношеності основних фондів систем питного водопостачання й водовідведення;
- застосування застарілих технологій та обладнання у водопровідно-каналізаційних системах;
- низький рівень використання установлених виробничих потужностей централізованих систем, що потребує їх оптимізації та модернізації;
- підвищення рівня аварійності систем та інфраструктурних мереж;
- висока енергоємність наданих послуг із водопостачання та каналізаційних стоків;
- надмірне енергоспоживання, високий рівень витоків та неврахованих втрат води та інші.

Найскладнішим у фінансовому відношенні є питання будівництва, реконструкції та капітального ремонту каналізаційних мереж, об'єктів зливової каналізації, які належать до комунального майна. Ця природоохоронна інфраструктура експлуатується здебільшого спеціалізованими комунальними підприємствами з ознаками природного монополізму. Через невідповідність тарифів на водовідведення реальним затратам у найближчий час малоперспективним є залучення в цю галузь приватного капіталу. У зв'язку з цим, основними джерелами фінансування заходів із забезпечення нормативної якості водних ресурсів залишаються бюджетні кошти у відповідному пайовому

співвідношенні, запозичення органів місцевого самоврядування з можливістю їх компенсації через міжнародні гранти, а також пайова участь окремих водокористувачів на договірних умовах з місцевими радами. Очищення промислових зворотних вод має забезпечуватися виключно водокористувачами з можливим залученням коштів бюджетів у випадках обслуговування ними населених пунктів.

3) Стан озеленення. Насадження обмеженого користування представлені озеленими територіями присадибної забудови, шкіл, дитячих садків, парків, лісосмуг, стадіонів та інші. Зелені насадження формують ландшафт населених пунктів, є місцем повсякденного відпочинку населення, вони покращують природне середовище.

Стан зеленої міської зони такий, що значна частина зелених насаджень досягла вікової межі і потребує негайної заміни в зв'язку із тим, що більшість із них фаутні (дерева з пошкодженнями та вадами стовбурів різного походження), напівсухі і знаходяться в аварійному стані; загрожують безпеці людей, будівель та автотранспорту.

Останнім часом все помітнішим стають темпи поширення омели білої та масштаби ураження цим напівпаразитом зелених насаджень вікових дерев в садах, парках та скверах. Дана проблема є актуальною, тому що ситуація з поширенням омели є мало не надзвичайною і загрожує екологічним лихом так як строк життя заражених омелою дерев становить всього 10-12 років.

Найпростішим і найбільш поширеним методом боротьби з омелою є обрізання уражених гілок, або навіть цілих дерев.

Розвиток зеленого господарства виконується переважно за рахунок створення локальних зелених зон : паркових насаджень, скверів, фруктових садів.

Актуально на сьогодні: забезпечення обслуговування зелених насаджень в межах жилої забудови (прибудинкових територій житлових масивів, територія міського басейну вздовж вулиць та доріг населених пунктів; оновлення існуючих насаджень і створення нових скверів та зеленої зони ;

ліквідація сухостою, аварійних, фаутичних та уражених омелою дерев; кронування дерев та обрізання гілок уражених омелою. Утримання газонів та узбіч центральних доріг, парків та скверів здійснює комунальне підприємство «Жовківське МВУЖКГ».

4) Боротьба з бур'янами та борщівником Сосновського. Внаслідок масового розповсюдження рослин борщівника Сосновського на території громади створилася загроза втрати земель для сільськогосподарського виробництва та заподіяння шкоди здоров'ю місцевого населення.

Основними місцями поширення цієї культури є відомчі смуги автомобільних та залізничних шляхів, узбіччя польових доріг, пустирі, звалища, береги річок, яри, присадибні ділянки. Захоплюючи нові площі борщівник пригнічує іншу рослинність, порушує нормальне природне функціонування місцевих екологічних систем і створює навколо себе власну екосистему, неприйнятну для природи тої чи іншої місцевості.

На території Жовківської міської ради борщівник Сосновського поширений на землях сільськогосподарського призначення та вздовж автомобільних доріг, на околицях сіл тощо.

Найефективніші засоби боротьби – хімічний або механічний, які потрібно використовувати навесні на початку вегетаційного періоду. Проти борщівника рекомендується застосовувати препарати гліфосатної групи, у тому числі: раундап, чистопол, антибур'ян, напал, торнадо.

5) Існуючий екологічний стан повітря і водойм. Особливо актуальною є проблема забрудненості атмосферного повітря шкідливими викидами промислових підприємств (оксиди вуглецю, оксиди азоту, сірчаного ангідриду та речовин у вигляді твердих частинок). Найбільше у 2021 році викинуто в атмосферу забруднюючих речовин стаціонарними джерелами підприємства Жовківської філії ДП «УКРВЕТСАНЗАВОД». Основним забруднювачем повітря є підприємство з утилізації тваринних відходів Жовківська філія ДП «УКРВЕТСАНЗАВОД», Жовківська філія ДЕД. Основними причинами забруднення атмосфери є: використання застарілих технологій, відсутня

система фільтрації внаслідок чого не відповідає сучасним екологічним вимогам, із значною частиною морально застарілого і фізично зношеного устаткування; низький рівень експлуатації пилогазоочисних споруд та повільне впровадження пилогазоочисного обладнання на підприємствах.

Русло річки Свиня замулене, внаслідок чого утворилась мілководна зона. У природних умовах на цій ділянці створюється несприятливі екологічні умови. Замулення річки сприяє розмноженню різних інфекційних мікроорганізмів. Проведення робіт з очистки водоймів є вкрай важливим питанням.

Забруднення території, ґрунтових вод і стійкий неприємний запах, який чути часом у самій Жовкві — це ті скарги, з якими найчастіше звертаються мешканці Жовківщини щодо діяльності Жовківської філії ДП «Укрветсанзавод» [32].

У серпні 2016 року активісти під час пошуку стихійних сміттєзвалищ натрапили на значно страшнішу знахідку – «цвинтар» тварин площею у 50 гектарів, де тривалий час захоронювали рештки. Як згодом з'ясувалося, прямий стосунок до захоронень має саме підприємство. Замість утилізувати мертв'ятину, на заводі вигадали економніший спосіб – викопали яму у лісі, скинули рештки [33].

Те, що не покидало межі костомельного, спалювали просто на подвір'ї, а не в крематорії, як того вимагають санітарні норми, частина кісток із залишками плоті лежить просто під шиферним навісом, приваблюючи комах та гризунів [33].

В червні 2021 року, після чергових скарг від жителів громади, створено акт обстеження ДП «Жовківський завод по виробництву м'ясо-кісткового борошна». Комісія, яка утворена відповідно до розпорядження Жовківського міського голови від 22 червня 2021 року № 02-04/98 «Про створення комісії», прибувши на підприємство не була допущена на територію. У зв'язку з цим голова комісії викликав поліцію та написав відповідну заяву, що керівництвом підприємства відмовлено комісії в допуску на територію (Додаток А).

ДП «Жовківський завод по виробництву м'ясо-кісткового борошна» знаходиться за адресою с. Воля-Висоцька Львівського району Львівської області. Згідно з вимог до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом МОЗ України від 19.06.1996 року №173 підприємство належить до виробництва першого класу небезпеки, санітарна зона повинна становити 1000 метрів.

Комісія виявила, що санітарна зона дотримана. До найближчої житлової забудови 1,47 км. Також, відібрано проби атмосферного повітря та проб ґрунту на бактеріологічні та паразитологічні дослідження. Спеціалістом відділу інструментально-лабораторного контролю Державної екологічної інспекції у Львівській області відібрано проби води з річки Свиння.

7 липня 2021 року Служба безпеки України у Львівській області звернулася до голови Жовківської ОТГ Олега Вольського щодо інформації про діяльність Жовківської філії ДП «Укрветсанзавод», її відповідність вимогам природоохоронного законодавства. СБУ цікавили заходи, які вживаються з метою рекультивації порушених земель та знешкодження тваринних відходів (Додаток Б).

Голова Жовківської ОТГ 30 липня відповів на запит СБУ, в якому повідомив, що ще в 2017 році між сільською радою в селі Воле-Висоцькою та ТзОВ «Будівельна компанія Форвард» був затверджений календарний план на виконання під порядних робіт по об'єкту «Рекультивація земель Воле-Висоцької сільської ради Жовківського району, які порушені захороненням тваринних відходів» (Додаток В).

З 2019 року роботи по рекультивації земель не проводилося, а також від мешканців громади надходить безліч скарг про нестерпний сморід та погіршення самопочуття внаслідок діяльності філії.

3.2 Програма охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради

Програма охорони навколишнього природного середовища території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки (далі - Програма) розроблена відповідно до вимог Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища” від 25.06.1991 року; Постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147 “Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів” та враховуючи “Методичні рекомендації щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання” від 04.12.2006 року № 367 [31].

Підставою для розроблення Програми є наявність проблем на території, підвідомчій міській раді, розв’язання яких потребує залучення бюджетних коштів, коштів Обласного фонду охорони навколишнього середовища, координації спільних дій органу місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та населення [31].

Дана програма спрямована на реалізацію державної політики у сфері екології, підтримання природного середовища на належному рівні. Жовківська міська рада знаходиться в зоні зелених насаджень, тому потрібно постійно дбати про догляд за зеленими насаджаннями, використовувати навколишнє природне середовище з користю для населення, поліпшуючи ґрунтозахисні системи, створюючи захисні зелені лісосмуги, здійснюючи інші заходи щодо охорони навколишнього природного середовища [31].

Програма розроблена з метою забезпечення екологічної безпеки, захисту життя і здоров’я мешканців територіальної громади від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища, досягнення гармонії взаємодії суспільства і природи [31].

Враховуючи реальний стан довкілля, який сформувався на території, основними завданнями міської програми охорони навколишнього природного середовища та пріоритетними напрямками екологічної політики міської ради є [31]:

1) Охорона і раціональне використання земель.

Забезпечення охорони та раціонального використання земель на території Жовківської міської ради :

- Проведення агролісотехнічних заходів на ярах, балках та інших ерозійно небезпечних землях;
- Рекультивація порушених земель та використання родючого шару ґрунту під час проведення робіт, пов'язаних із порушенням земель;
- Засипка і виположування ярів, балок з одночасним їх дренажуванням;
- Заходи, пов'язані з створенням захисних лісових насаджень на еродованих землях, вздовж водних об'єктів (в тому числі водойм, магістральних каналів, тощо) та полезахисних смуг;
- Поліпшення малопродуктивних земельних угідь;
- Проведення обстеження ґрунтів.
- Боротьба з бур'янами, борщівником Сосновського та карантинними рослинами.
- Утримання газонів та узбіч центральних доріг.

2) Охорона і раціональне використання природних ресурсів.

Забезпечення охорони та раціонального використання природних ресурсів на території Жовківської міської ради :

- Ліквідація наслідків буреломів, сніголомів, вітровалів;
- Ліквідація негативних наслідків техногенного впливу на лісові насадження.
- Проведення заходів з виявлення запасів природних рослинних ресурсів, затрати на їх охорону і відтворення;
- Заходи з озеленення – посадка нових зелених насаджень в міському парку, сільських парках, в придорожніх смугах; озеленення вулиць та розширення паркових зон;
- Заходи по боротьбі з хворобами дерев, зокрема пораженими омелою деревами, виявлення сухостоїв на території міста;
- Утримання клумб, квітників парків та скверів .

3) Рациональне використання і зберігання побутових відходів.

Рационального використання і зберігання побутових відходів на території Жовківської міської ради :

- ширше впровадження роздільного збору відходів у житловому комплексі;
- оснащення відео наглядом;
- утилізація біологічних відходів шляхом компостування.

4) Покращення водопостачання та водовідведення

Покращення водопостачання та водовідведення на території Жовківської міської ради :

- впровадженні нових форм і методів фінансового забезпечення інноваційного розвитку;
- реалізації інноваційно-інвестиційного шляху розвитку підприємств ВУВКГ у сфері водопостачання та водовідведення;
- створення гнучкої системи співпраці між приватним сектором і державою, у рамках якої комерційні прагнення ділових структур можуть ефективно поєднуватися з вирішенням ключових загальнонаціональних завдань щодо впровадження інновацій у сферу водопровідно-каналізаційного господарства;
- виготовлення проектно-кошторисної документації по вулицях ; в тому числі оплата інженерно – геологічних та інженерно – геодезичних робіт;
- залучення ініціативних груп мешканців громади для проведення робіт по каналізуванню та їх співфінансування;
- зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище, зменшення попадання фекальних стоків у підземні води та річку Свиню, ліквідація вигрібних ям;
- забезпечення протягом 2021-2025 років фінансування робіт згідно програми по каналізуванню;
- щорічне, враховуючи реальну ситуацію, коригування Програми з метою визначення першочергових заходів.

Основним джерелом фінансування Програми є акумуляція коштів міського бюджету та бюджети інших рівнів (обласний фонд охорони навколишнього природного середовища), інші джерела фінансування, не заборонені законодавством [31]:

- збори за забруднення навколишнього природного середовища, відповідно до статті 46 Закону України "Про охорону навколишнього природного середовища";
- грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища в результаті господарської та іншої діяльності;
- цільових та інших добровільних внесків підприємств, установ, організацій та громадян.

Головним розпорядником коштів є Жовківська міська рада [31].

Замовником та організатором виконання робіт є Жовківська міська рада, комунальне підприємство "Жовківське ВУВКГ", комунальне підприємство «Жовківське МВУЖКГ», які замовляють проектно-кошторисну документацію, укладають угоди на виконання робіт [31].

Перелік об'єктів для виконання робіт визначається Замовником за погодженням з постійною комісією з питань планування, бюджету, фінансів, енергозбереження та інвестицій [31].

Виконання Програми надасть можливість забезпечити [31]:

1. Реалізацію державної політики у сфері охорони навколишнього середовища : поліпшення екологічної ситуації, екологічного балансу навколишньої території.
2. Досягнення покращення екологічної ситуації на території буде проводитись в двох напрямках :
 - впровадження заходів, спрямованих на зменшення прямого та опосередкованого впливу людей і господарств на природу в цілому та (або) окремі її елементи (зменшення антропогенного навантаження на природу);

- впровадження заходів, спрямованих на підвищення екологічного рівня території.

Впровадження заходів Програми дозволить досягти наступних результатів [31]:

- зменшення викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря;
- попередження забруднення поверхневих і підземних вод внаслідок покращення роботи міських очисних споруд, реконструкції існуючих і будівництва нових каналізаційних мереж;
- залучення приватних інвестицій та відповідно покращення фінансово-господарського становища підприємства КП "Жовківське ВУВКГ";
- вдосконалення діючого порядку ціноутворення на послуги централізованого водопостачання та водовідведення, а саме – перехід до стимулюючого тарифоутворення;
- збереження водного балансу;
- відновлення, підтримка в належному стані джерел питної води;
- покращення стану земель шляхом ліквідації стихійних звалищ ТПВ, запобігання їх утворенню;
- підвищення рівня організації роботи з населенням щодо поводження з ТПВ;
- покращення стану зелених насаджень на території Жовківської міської ради за рахунок знесення аварійних, фаутичних дерев та сухостою, пухонесучих тополь, розширення паркових зон, боротьба з бур'янами особливо борщівником Сосновського та карантинними рослинами, озеленення вулиць на території ради;
- покращення технічного стану та благоустрою водойм для якісної подальшої експлуатації їх;
- очищення річки Свиня;
- каналізування вулиць міста Жовкви;

- ліквідація вигрібних ям, що повинно було позитивно вплинути на стабілізацію зсувних процесів на теренах громади;
- підвищення в цілому ефективності функціонування системи каналізаційних мереж КП "Жовківське ВУВКГ".

В табл. 3.1 наведено заходи до Програми охорони навколишнього природного середовища на території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки [31].

Таблиця 3.1 - Заходи Програми охорони навколишнього природного середовища на території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки [31]

№	Зміст заходів	Термін виконання	Джерело фінансування	Відповідальні виконавці
1	Санітарна очистка прибережних смуг річки Свиня	2021-2025 роки	Міський бюджет	Міська рада, КП "Жовківське ВУВКГ"
2	Озеленення вулиць на території громади, розширення паркових зон	2021-2025 роки	Міський бюджет	Міська рада, КП "Жовківське ВУВКГ", КП «Жовківське МВУЖКГ»
3	Ліквідація аварійних, фаутичних дерев та сухостою, та дерев заражених омелою, кронування дерев та обрізання гілок дерев заражених омелою 3.1.в житлових масивах та вздовж вулиць; 3.2. на території міського басейну і в парках населених пунктів.	2021-2025 роки	Міський бюджет	Міська рада, КП "Жовківське ВУВКГ", КП «Жовківське МВУЖКГ»
4	Боротьба з бур'янами, борщівником	2021-2025	Міський	Міська рада,

	Сосновського та карантинними рослинами: 4.1. розроблення технології внесення гербіцидів по кожній площі індивідуально 4.2. придбання та внесення гербіцидів 4.3. косіння вручну та механічними транспортними засобами	роки	бюджет	КП "Жовківське ВУВКГ", КП «Жовківське МВУЖКГ»
5	Закупівля та висадка саджанців дерев і квітів, розбивка клумб, квітників	2021-2025 роки	Міський бюджет	Міська рада, КП «Жовківське МВУЖКГ»
6	Утримання газонів та узбіч центральних доріг, парків та скверів	2021-2025 роки	Міський бюджет	Комунальне підприємство «Жовківське МВУЖКГ»
7	Роботи пов'язані з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм	2021-2025 роки	Міський бюджет, обласний фонд охорони навколишнього середовища	Міська рада, КП "Жовківське ВУВКГ", КП «Жовківське МВУЖКГ»
8	Будівництво водопроводів в населених пунктах	2021-2025 роки	Міський бюджет, обласний фонд охорони навколишнього середовища	Міська рада, КП "Жовківське ВУВКГ", КП «Жовківське МВУЖКГ»
9	Реконструкція мереж централізованого водопостачання в	2021-2025 роки	Міський бюджет, обласний	Міська рада, КП "Жовківське ВУВКГ", КП

	населених пунктах		фонд охорони навколишнього середовища	«Жовківське МВУЖКГ»
10	Каналізування вулиць	2021-2025 роки	Міський бюджет, обласний фонд охорони навколишнього середовища	Міська рада, КП "Жовківське ВУВКГ", спеціалізовані підприємства

3.3 Аналіз відповідності природоохоронних заходів Жовківської міської ради екологічним проблемам громади

Для кожної програми важливим є складення основних пріоритетів дій для досягнення ефекту щодо покращення екологічного стану довкілля.

В Програмі охорони навколишнього природного середовища на території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки прописані основні пріоритетами є:

- охорона і раціональне використання земель;
- охорона і раціональне використання природних ресурсів;
- раціональне використання і зберігання побутових відходів;
- покращення водопостачання.

Аналіз екологічних проблем громади та природоохоронних заходів програми охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради показує відповідність програми екологічним проблемам.

Основним недоліком в Програмі охорони навколишнього природного середовища на території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки є відсутність заходів щодо еколого-просвітницької діяльності та екологічного виховання громади.

На території Жовківської ОТГ присутня екологічна проблема з засміченням відходами лісосмуг та річки Свиня.

Доцільним рішенням цієї проблеми є екологічне виховання населення щодо правильного поводження з відходами ТПВ.

Екологічне виховання — систематична педагогічна діяльність, спрямована на розвиток екологічної культури особистості [34].

Підготовка висококваліфікованих фахівців, екологічне виховання і інформування населення названі в програмних документах найвизначнішого міжнародного форуму 20-го сторіччя в Ріо-де-Жанейро (1992), присвяченого навколишньому середовищу і сталому розвитку, одним з найважливіших і необхідних засобів здійснення переходу до гармонійного розвитку всіх країн світу [35].

На сучасному етапі людського розвитку роль екологічного виховання та екологічної культури населення повинна підвищуватися. Теперішня екологічна ситуація вимагає від населення нового морального погляду у відносинах з природою, нових норм поведінки людини в довкіллі, почуття відповідальності перед майбутніми поколіннями [36].

Формування сталого розвитку й забезпечення національної екологічної безпеки в будь-якій державі чи регіоні неможливе без відповідного рівня екологічного виховання та екологічної культури населення, спрямованих на зменшення інтегрального екодиструктивного впливу процесів виробництва тв. Споживання товарів і послуг [36].

Найголовнішими завданнями формування екологічної культури всіх верств населення є [37]:

- виховання розуміння сучасних екологічних проблем держави й світу, усвідомлення їх важливості, актуальності і універсальності, (зв'язку локальних з регіональними і глобальними);
- відродження кращих традицій українського народу у взаємовідносинах з довкіллям, виховання любові до рідної природи;
- формування усвідомлення безперспективності технократичної ідеї розвитку й необхідності заміни її на екологічну, яка базується на розумінні єдності всього живого й неживого в складно-організованій глобальній системі гармонійного співіснування й розвитку;

- формування розуміння необхідності узгодження стратегії природи і стратегії людини на основі ідеї універсальності природних зв'язків та самообмеженості, подолання споживацького ставлення до природи;
- розвиток особистої відповідальності за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях, вміння прогнозувати особисту діяльність і діяльність інших людей та колективів;
- розвиток умінь приймати відповідальні рішення щодо проблем навколишнього середовища, оволодіння нормами екологічно грамотної поведінки; виховання глибокої поваги до власного здоров'я та вироблення навичок його збереження;

Неформальна екологічна освіта - це масова освіта та виховання всіх верств і категорій населення як зайнятого в виробничих і військовій сферах діяльності, так поза цими сферами за допомогою планових занять, засобів масової інформації (телебачення, радіо, газет, журналів, брошур, електронних засобів), організації постійно діючих стаціонарних і тимчасових та пересувних фотовиставок екологічного змісту, екологічних фестивалів (шкільних, університетських, молодіжних), олімпіад, конкурсів, організації тематичних екологічних науково-популярних лекцій силами різних товариств охорони довкілля та громадських екологічних організацій, товариства "Знання", співробітників Міністерства екології та природних ресурсів України, Академії наук, викладачів вищих навчальних закладів та співробітників тощо. Крім того неформальній екологічній освіті населення мають сприяти театри, кіно, краєзнавчі музеї, релігійні установи, зоопарки, природничо-заповідні об'єкти, туристично-краєзнавчі організації [37].

В наш час використання засобів масової інформації для підвищення ефективності екологічної освіти і екологічної активності населення має дуже важливе значення. Це пов'язане з великою оперативністю засобів масової інформації, а також їх можливістю впливати практично на все населення країни, формуючи громадську думку й відношення до тих чи інших процесів, об'єктів і явищ. Крім можливостей ефективного, оперативного і максимально

широкого розповсюдження екологічної інформації, можливостей в домашніх умовах виконувати екологічний всеобуч, засоби масової інформації мають ще й ту перевагу, що можуть оперативно попередити про екологічну небезпеку, навчати способам поведінки в умовах надзвичайних екологічних ситуацій, сприяти відведенню екологічних катастроф [37].

Для підготовки таких програм, як і для їх реалізації, повинні залучатися фахівці екологи найвищої кваліфікації. Варто широко залучати також до екологічного виховання рекламно-комерційний апарат, організовувати публічні екологічні дискусії в робочих колективах на злободенні галузеві екологічні проблеми [37].

Кожен з регіонів, а також основні галузі виробництва України повинні мати свою низку програм неформальної екологічної освіти відповідно до місцевих природних особливостей і екологічної ситуації [37].

Висновок до розділу 3. Основними екологічними проблемами на території Жовківської міської громади є несанкціоноване розміщення твердих побутових відходів, водопостачання та водовідведення, проблема озеленення, боротьба з бур'янами та борщівником Сосновського, забруднення атмосферного повітря й засмічення природних водойм.

Забруднення території, ґрунтових вод і стійкий неприємний запах,— це ті скарги, з якими найчастіше звертаються мешканці громади.

Затверджена програма охорони навколишнього природного середовища території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки передбачає виконання природоохоронних заходів: санітарної очистки прибережних смуг річки Свиня; озеленення вулиць на території громади, розширення паркових зон; ліквідацію аварійних, фаутичних дерев та сухостою, та дерев заражених омелою, кронування дерев та обрізання гілок дерев заражених омелою; боротьбу з бур'янами, борщівником Сосновського; закупівлю та висадку саджанців дерев і квітів, розбивку клумб, квітників; утримання газонів та узбіч центральних доріг, парків та скверів; роботи пов'язані з поліпшенням технічного стану та

благоустрою водойм; будівництво водопроводів в населених пунктах; каналізування вулиць.

Програма охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради відповідає екологічним проблемам об'єднаної територіальної громади.

Основним недоліком в Програмі охорони навколишнього природного середовища на території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки є відсутність заходів щодо еколого-просвітницької діяльності та екологічного виховання громади.

ВИСНОВОК

Різні види природоохоронної діяльності забезпечуються виконанням природоохоронних заходів, перелік яких визначений чинним законодавством. Виконання природоохоронних заходів забезпечує підвищення рівня екологічного та соціально-економічного розвитку.

Реалізація природоохоронних заходів вимагає фінансового забезпечення, що передбачає розробку екологічних програм.

Основними екологічними проблемами на території Жовківської міської громади є несанкціоноване розміщення твердих побутових відходів, водопостачання та водовідведення, проблема озеленення, боротьба з бур'янами та борщівником Сосновського, забруднення атмосферного повітря й засмічення природних водойм.

Забруднення території, ґрунтових вод і стійкий неприємний запах,— це ті скарги, з якими найчастіше звертаються мешканці громади.

Затверджена програма охорони навколишнього природного середовища території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки передбачає виконання природоохоронних заходів: санітарної очистки прибережних смуг річки Свиня; озеленення вулиць на території громади, розширення паркових зон; ліквідацію аварійних, фаутичних дерев та сухостою, та дерев заражених омелою, кронування дерев та обрізання гілок дерев заражених омелою; боротьбу з бур'янами, борщівником Сосновського; закупівлю та висадку саджанців дерев і квітів, розбивку клумб, квітників; утримання газонів та узбіч центральних доріг, парків та скверів; роботи пов'язані з поліпшенням технічного стану та благоустрою водойм; будівництво водопроводів в населених пунктах; каналізування вулиць.

Програма охорони навколишнього середовища Жовківської міської ради відповідає екологічним проблемам об'єднаної територіальної громади.

Основним недоліком в Програмі охорони навколишнього природного середовища на території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки є

відсутність заходів щодо еколого-просвітницької діяльності та екологічного виховання громади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Охорона навколишнього середовища *Фармацевтична енциклопедія*: веб-сайт URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/3147/oxorona-navkolishnogo-se-redo-vishha>
2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» *Сухополов'янська громада*: веб-сайт URL: <https://shp-gromada.gov.ua/news/1587125341/>
3. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ URL: https://ips.ligazakon.net/document/t126400?an=260&ed=2018_10_12
4. Джигарей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища: навч. посіб. Вид. 4-те, Київ, 2007. 422 с.
5. Постанова КМУ «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів від 17.09.1996 №1147 URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KP961147?an=121>
6. Грицик В., Канарський Я., Бедрій Я. Екологія довкілля. Охорона природи: навч. посіб. Київ : Кондор, 2018. 290 с.
7. Зінь Е.А. Регіональна економіка: підручник. Київ, 2014. 528 с.
8. Охорона атмосферного повітря *Вікенсофт*: веб-сайт URL: <http://vinesoft.com.ua/охорона-атмосферного-повітря/>
9. Земельні ресурси: охорона та раціональне використання. Реферат *Освіта.ua*: веб-сайт URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/ecology/21092/>
10. Землеустрій та охорона земель *Головне управління держгеокадастру у Сумській області*: веб-сайт URL: <https://sumska.land.gov.ua/info/zemleustrii-ta-okhorona-zemel-2/>
11. Топузов О.М., Надтока О.Ф., Покась Л.А. Географія: Україна у світі: підруч. Для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ, 2016. 224 с.
12. Охорона рослинного і тваринного світу *Моя освіта*: веб-сайт URL: <https://moaosvita.com.ua/biologija/oxorona-roslinnogo-i-tvarinnogo-svitu/>

13. Природо-заповідний фонд *Всеукраїнська екологічна ліга*: веб-сайт URL: <https://www.ecoleague.net/pro-vel/tematychni-napriamy-diialnosti/pryrodno-zapovidnyi-fond>
14. Ядерна та радіаційна (радіоекологічна) безпека в системі екологічної безпеки URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/ekolog/4337-yaderna-ta-radiatsijna-radiоекoлогична-bezpeka-v-sistemi-ekologichnoji-bezpeki.html>
15. Співробітництво з міжнародними організаціями *Міністерство захисту та природних ресурсів України*: веб-сайт URL: <https://mepr.gov.ua/content/spivrobotnictvo-z-mizhnarodnimi-organizaciyami.html>
16. Екологічний ефект від впровадження природоохоронних програм *Сек Екології*: веб-сайт URL: <https://eco.kiev.ua/novyny/ekologichnij-efekt-vid-vprova-dzhennya-prirodoohoronnih-program/>
17. Качан Є.П. Регіональна економіка: підруч. Київ: Знання, 2011. 670 с.
18. Показники економічної і соціальної ефективності природоохоронних заходів *Букліб*: веб-сайт URL: <https://buklib.net/books/25955/>
19. Мартусенко І.В., Погріщук Б.В. Регіональна економіка: підруч. Тернопіль: Крок, 2015. 628 с.
20. Економічна ефективність природоохоронної діяльності *Студ*: веб-сайт URL: https://stud.com.ua/18754/ekologiya/ekonomichna_efektivnist_prirodoohoronnoyi_diyalnosti
21. Ефективність природоохоронних заходів URL: https://ua-referat.com/Ефективність_природоохоронних_заходів
22. Аналіз економічної ефективності природоохоронних заходів *Studfile*: веб-сайт URL: <https://studfile.net/preview/1098141/page:14/>
23. Джерела фінансування екологічних заходів та програм. Фонди охорони навколишнього природного середовища *Підручник*: веб-сайт URL: https://pidru4niki.com/1678022855692/pravo/dzherela_finansuvannya_ekologichnih_zahodiv_program_fondi_ohoroni_navkolishnogo_prirodnogo_seredovischa
24. Мартинюк, І. В. Проблеми фінансування охорони навколишнього природного середовища в Україні. *Агросвіт*, 2017, 11: 9-14.

25. Касперевич, Л. В. Сучасний стан та особливості фінансового забезпечення природоохоронних програм. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки*, 2017, 24 (2): 29-33.

26. Погріщук Г.Б. Фінансове забезпечення охорони навколишнього природного середовища : Дис... канд. екон. наук: 08.04.01 / Тернопільська академія народного господарства. — Т., 2005. — 245арк. — Бібліогр.: арк. 193-204.

27. Порядок розробки екологічних програм *Підручник*: веб-сайт URL: https://pidru4niki.com/1595021039612/ekologiya/poryadok_rozrobki_ekologichnih_program

28. Лекція 10. Економічні методи управління, регулювання раціонального використання природних ресурсів URL: https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/ESR_lektsiia_10.pdf

29. Регламент Жовківської міської ради 8-го скликання від 10.12.2020 №6 URL: <https://zhovkva-rada.gov.ua/dijalnist-radi/reglament-radi.html>

30. Про затвердження Статуту територіальної громади Жовківської міської ради Львівського району Львівської області від 2021 року URL: <https://zhovkva-rada.gov.ua/dijalnist-radi/statut-tg.html>

31. Програма охорони навколишнього середовища на території Жовківської міської ради на 2021-2025 роки, затверджена рішенням сесії Жовківської міської ради, 2021р

32. Ситуація краща, але проблеми існують: проінспектували Жовківський ветзавод *Жовківська району рад*: веб-сайт URL: <https://zhovkivska-rayrada.gov.ua/news/12-51-22-03-07-2020/>

33. Жовківський ветсанзавод: що змінилося на скандальному підприємстві (фото) *ДивисьInf*: веб-сайт URL: <https://dyvys.info/2019/07/16/zhovkivskij-vetsanzavod-shho-zminylosya-na-skandalnomu-pidpryyemstvi-foto/>

34. Степанова О.М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки: навч. посіб. Вид. 2-ге, Київ: Академвидав, 2006. 265 с.

35. Залевська, Ю. П., & Давидова, І. В. (2017). Проблеми екологічної освіти населення URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/05/8.pdf>
36. Дубович, І. А. Особливості та перспективи екологізації освіти та екологічного виховання населення в Україні. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2006, 16.5: 244-248.
37. Про концепцію екологічної освіти в Україні від 20.12.2001 №6-19290-01 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v6-19290-01#Text>
38. Гринчишин Н.М. Економіка природокористування у схемах і таблицях. Навчальний посібник. – Львів: ЛДУБЖД, 2013. – 224 с
39. Жарова, Л. В. Природоохоронна діяльність: питання теорії та методології впровадження. 2009. URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/5898/08Zharova.pdf?sequence=1>
40. Юрченко, В. В., Юрченко, В. В., Маменко, О. М., & Маменко, А. М. (2006). Природоохоронна діяльність ОА Колесо́ва. URL: <http://repository.hdzva.edu.ua/bitstream/repoHDZVA/Природоохоронна.pdf>
41. Економічна і соціальна ефективність природоохоронної діяльності *Студопедія*: веб-сайт URL: https://studopedia.com.ua/1_13633_tema--ekonomichna-i-sotsialna-efektivnist-prirodoohoronnoi-diyalnosti.html

«Затверджую»
Жовківський міський голова
О. Вольський

АКТ
обстеження ДП «Жовківський завод по виробництву м'ясо-кісткового борошна»

Від 24 червня 2021 року

м. Жовква

Комісія, що утворена відповідно до розпорядження Жовківського міського голови від 22 червня 2021 року № 02-04/98 «Про створення комісії» у складі:

Голова комісії:

Левицький М. Ю. – начальник відділу з питань надзвичайних ситуацій, цивільного захисту, мобілізаційної роботи, взаємодії з правоохоронними органами та екології Жовківської міської ради.

Члени комісії:

Гнідець Н. Я. – головний спеціаліст юридичного відділу Жовківської міської ради;

Ткачук О. В. – головний спеціаліст відділу державного екологічного нагляду (контролю) водних ресурсів – Держінспектор з охорони навколишнього природного середовища Львівської області Державної екологічної інспекції у Львівській області (за згодою);

Джигирей В. О. – спеціаліст відділу інструментально-лабораторного контролю Державної екологічної інспекції у Львівській області (за згодою);

Галоненко Р. Р. – начальник Жовківського районного управління Держпродспоживслужби у Львівській області (за згодою);

Кудла Г. Я. – начальник відділу державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства Жовківського районного управління Держпродспоживслужби у Львівській області (за згодою);

Тутік І. Л. – керівник Жовківського районного відділу державної установи «Львівський обласний лабораторний центр» МОЗ України (за згодою);

Сахнюк І. І. – інженер-лаборант ТзОВ «Компанії «Центр ЛТД» (за згодою);

Василенко В. О. – начальник відділу земельних ресурсів Жовківської міської ради.

Комісія в повному складі та за участі скаржника Мачіхи В. Г. прибула на місце діяльності ДП «Жовківський завод по виробництву м'ясо-кісткового борошна» о 10:00 год.

На підприємство комісію не було допущено у зв'язку з чим голова комісії Левицький М. Ю. викликав поліцію та написав відповідну заяву що керівництвом ДП «Жовківський завод по виробництву м'ясо-кісткового борошна» відмовлено комісії в допуску на територію підприємства. Поліцією зафіксований даний факт, прийнято заяву та відібрано покази заявника та представника підприємства.

На момент обстеження зливу відходів (неочищених стічних вод) в річку Свиння не виявлено. Скаржник Мачіха В. Г. місце зливу відходів (стічних вод) в річку вказати не зміг.

ДП «Жовківський завод по виробництву м'ясо-кісткового борошна» знаходиться за адресою с. Воля-Висоцька Львівського району Львівської області. Згідно вимог додатку 4 до Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом МОЗ України від 19.06.1996 року № 173 підприємство належить до виробництва I класу небезпеки (утильзаводи по переробці трупів тварин, риби, їх частин та інших тваринних відходів і покидьків), санітарно-захисна зона становить 1000 метрів.

Санітарно-захисна зона витриманна, до найближчої житлової забудови у південно-західному напрямку (с. Воля-Висоцька) орієнтовна відстань становить 1, 47 км., до найближчої житлової забудови в південному напрямку (м. Жовква) орієнтовна відстань становить 2, 05 км, до найближчої житлової забудови східного напрямку (с. В'язова) орієнтовна відстань становить 2, 1 км, до ділянки санаторно-лікувального закладу в південно-східному напрямку орієнтовна відстань становить 1, 23 км.

В ході роботи комісії проведено відбір проб атмосферного повітря та проб ґрунту на бактереологічні та паразитологічні дослідження на межі санітарно-захисної зони в трьох точках, а саме: в південно-західному напрямку (с. Воля-Висоцька), в південному напрямку (м. Жовква) в південно-східному напрямку (санаторно-лікувальний закладу). Спеціалістом відділу інструментально-лабораторного контролю Державної екологічної інспекції у Львівській області відібрані проби води з річки Свиння.

Додаток Б

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
Управління Служби безпеки України у Львівській області

вул. Д. Вітовського, 55, м. Львів, 79012, тел. факс (032) 261-61-43
www.sbu.gov.ua, e-mail: usbu_lviv@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001591

07.07.21 № 62/45-288 нт

На _____ від _____

Прим. № _____

Голові Жовківської ОТГ
Львівської області
Олегу ВОЛЬСЬКОМУ

Щодо надання інформації

На підставі ст. 25 Закону України «Про Службу безпеки України», просимо Вас надати інформацію, щодо діяльності Жовківської філії ДП «Укрветсанзавод», її відповідність вимогам природоохоронного законодавства, участь у ліквідації стихійного сміттєзвалища з тваринними відходами поблизу с. Воля Висоцька, щодо заходів які вживаються з метою рекультивациі порушених земель та знешкодження тваринних відходів (площі несанкціонованого сміттєзвалища, організації тендерів, фактичного виконання робіт, тощо).

Інформацію просимо Вас надати у стислі терміни.

Т.в.о.

Начальник Управління

Іван ОСИПЧУК
Л. Янівський

Вх 02-13/2004
10.07.2021

УКРАЇНА

ЖОВКІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛЬВІВСЬКОГО РАЙОНУ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

80300, Україна, Львівська область, м. Жовква, площа Вічева 1
тел./факс (03252) 21264

30.07.2021 Вих. № 02-13/1551

Т.В.О. Начальника Управління
СБУ у Львівській області
п. Л.Яннівському

На Ваш запит № 52/45-288 нт від 10.07.2021 року повідомляємо, що на території села Воля-Висоцька здійснює діяльність Жовківська філія ДП "Укрветсанзавод". В 2017 році між Воле-Висоцькою сільською радою та ТзОВ "Будівельна компанія Форвард" був затверджений календарний план на виконання підрядних робіт по об'єкту "Рекультивация земель Воле-Висоцької сільської ради Жовківського району, які порушені захороненням тваринних відходів". Місце для влаштування худобомогильника розташоване в межах земельної ділянки, на якій несанкціоновано захоронені залишки тварин площею 3,1 га.

Також 31 серпня 2018 року було проведено засідання тендерного комітету, та 4 жовтня 2018 року внесені зміни до тендерної документації. Термін виконання робіт по рекультивации порушених земель з будівництвом об'єкта для захоронення та знешкодження тваринних відходів за межами населеного пункту (нове будівництво) встановлено до 31.12.2019 року.

З 2019 року по даний час роботи по рекультивации земель відведених під рекультивацию і захоронення решток тваринного походження не проводяться.

З осені 2019 року на території Жовківської філії ДП "Укрветсанзавод" працюють (Волинські підприємства ТзОВ "ПТАХОКОМПЛЕКС" "ГУБИН", ТзОВ "Агротехніка"), яким регіональне відділення ФДМУ по Львівській, Закарпатській та Волинській областях надало в оренду приміщення філії до листопада 2022 року.

Також від мешканців навколишніх сіл і міста Жовкви, надходять безліч скарг про нестерпний сморід, та погіршення самопочуття внаслідок діяльності філії.

Міський голова

Вик. І. Муравський

Олег ВОЛЬСЬКИЙ

LAUNCH

AMXL (X)FC TOM AMXL - Seasonal Gatehouse
23946

РЕЦЕНЗІЯ
на дипломну роботу бакалавра
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Здобувач Жукова Софія Ярославівна

Спеціальність та група 101 "Екологія", ЕК-41

Тема: «Аналіз відповідності природоохоронних заходів Жовківської міської ради екологічним проблемам громади»

Обсяг бакалаврської роботи 65 с.

Короткий зміст дипломної роботи та прийнятих рішень. В роботі представлено результати досліджень щодо відповідності Програми природоохоронних заходів Жовківської міської ради екологічним проблемам громади. Встановлено, що затверджена Програма природоохоронних заходів Жовківської міської ради не охоплює всіх екологічних проблем громади.

Висновок про відповідність дипломної роботи завданню Представлена до захисту дипломна робота відповідає поставленим завданням

Характеристика розділів дипломної роботи, оцінка їх якості, ступінь відповідності останнім досягненням науки та техніки, сучасним напрямкам забезпечення екологічної безпеки. Дипломна робота складається з 3 розділів, вступу та висновків.

У першому розділі описані заходи за основними видами природоохоронної діяльності та визначено їх результативність у різних сферах. В другому розділі проведений аналіз екологічних проблем на території Жовківської громади. У третьому розділі наведено результати дослідження з визначення відповідності Програми природоохоронних заходів Жовківської міської ради екологічним проблемам громади.

Перелік позитивних якостей дипломної роботи. Представлена до захисту дипломна робота виконана на актуальну тему, виклад матеріалу логічний, висновки обґрунтовані.

Перелік основних недоліків. В роботі зустрічаються незначні стилістичні помилки.

Загальний відгук про роботу Робота відповідає поставленим завданням, оформлена згідно вимог.

Оцінка бакалаврської роботи. Дипломна робота рекомендується до захисту і заслуговує оцінки «відмінно».

Рецензію склала:

доцент кафедри екології,

Львівського національного університету природокористування,

к.с.-г.н., доцент

“ 10 ”

Підпис
Начальник відділу
Богаць

Тетяна ДАЦКО